

DARY 13. SOBOTY

PROJEKT DIECEZJI WSCHODNIEJ

Lekcja 8 — 21 listopada

EDUKACJA I ODKUPIENIE

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 14 listopada

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Rdz 1,26-27; Iz 11,1-9; 2 Tm 3,14-17; 1 Krl 4,29-34; J 14,17; 1 Kor 2,1-16.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Całe Pismo przez Boga jest natchnione i pożyteczne do nauki, do wykrywania błędów, do poprawy, do wychowywania w sprawiedliwości” (2 Tm 3,16).

Biblia opowiada długą historię o Bogu i Jego ludzie. Czasami historia ta jest postrzegana jako historia miłosna z okresowymi komplikacjami. Można ją też postrzegać jako historię Ojca i Jego buntowniczych dzieci, które ostatecznie się opamiętają.

Jednak dla celów lekcji tego tygodnia odkrywamy w historii biblijnej inny temat — dotyczący Największego Nauczyciela i Jego uczniów. Oni raz po raz nie zdają egzaminów, ale On znowu i znowu cierpliwie wyjaśnia materiał lekcyjny, aż wreszcie niektórzy nauczą się go.

Historia biblijna jest podobna — z jednym wyjątkiem — do naszych indywidualnych historii, które dobrze znamy. Historia Boga i Jego ludu ma bowiem zapewnione dobre zakończenie, gdyż cel wyznaczony przez Niego zostanie osiągnięty. Łaska Boga wobec Jego ludu zapewnia ten ostateczny wynik. Odpowiedzialność ludzi w tej bosko-ludzkiej więzi często bywa błędnie rozumiana, a nawet odrzucana przez wielu, którzy błędnie ją pojmują. W rzeczywistości uczenie się poznawania Boga jest naszą zasadniczą reakcją na Jego łaskę. Nie możemy na tę łaskę zasłużyć ani zapracować, ale możemy ją poznać, a czym jest chrześcijańska edukacja w swojej istocie, jeśli nie nauczaniem nas o łasce Bożej?

Przeczytaj Rdz 1,26-27; 5,1.3. Czego te fragmenty *Księgi Rodzaju* uczą nas o tym, jak Bóg stworzył ludzkość i co stało się z ludźmi po upadku w grzech?

Wyrażenie „obraz Boga” (Rdz 1,27) przyciągało przez tysiąclecia uwagę interpretatorów *Biblii*. *Na czym polegało stworzenie pierwszych ludzi na obraz Boga? Czy Bóg spojrział w lustro i ukształtował nowe stworzenia w ten sposób, by wyglądały tak samo jak On? Czy znaczy to, że ludzie są bardziej podobni do Boga niż inne formy życia? A może chodzi tu o duchowe i intelektualne podobieństwo oraz zgodność między Stwórcą a ludźmi, których stworzył?* Słowo Boże nie podaje nam jednoznacznego wyjaśnienia tego wyrażenia, choć uczeni wywodzą z *Biblii* wiele interpretacji jego znaczenia. Tak czy inaczej, wiemy, że po grzechu ten obraz uległ zatarciu, a Ellen G. White napisała, że celem chrześcijańskiego kształcenia i wychowania jest odnowienie w człowieku obrazu Jego Stwórcy⁴⁴.

Jak w ramach edukacji można osiągnąć ten niezwykle cel?

Po pierwsze musimy pamiętać, że Bóg stworzył nas do więzi z Nim, podobnej do więzi rodziców z dziećmi. Stworzył nas na swój obraz, podobnie jak rodzice wydają na świat dzieci podobne do nich (zob. Rdz 5,1), aby mógł wychować nas jako swoje dzieci, to jest należące do Jego rodziny. Zostaliśmy obdarzeni zdolnością porozumiewania się z Bogiem i rozumienia Go. Do tego właśnie ma prowadzić chrześcijańskie wychowanie, najpierw w domu rodzinnym, a potem w szkole, gdy nauczyciele przejmują dzieło nauczania. Najwyraźniej Bóg zaplanował ten proces edukacji, który tak dobrze znamy, wyróżniając nas w ten sposób spośród innych form życia i stwarzając nas na swój obraz. Uczynił to, by uczyć nas i byśmy my mogli uczyć się od Niego, aż Jego obraz (Jego umysł) zostanie odzwierciedlony w nas.

Historia odkupienia jest historią edukacji od stworzenia do wcielenia i od wcielenia do ponownego stworzenia. Bóg jest i będzie Nauczycielem w niebiańskiej szkole po wszystkie czasy⁴⁵. Co wynika z tej myśli w kwestii naszego zaangażowania w chrześcijańską edukację w domu, kościele, szkole i w całym naszym życiu?

⁴⁴ Zob. Ellen G. White, *Wychowanie*, Warszawa 1992, s. 9-11.

⁴⁵ Zob. tamże, s. 211.

Biblia korzysta z wielu określeń, by opisać Jezusa. Jest On Synem Bożym, Mesjaszem, Synem Człowieczym, Zbawicielem, Odkupicielem, Panem, Barankiem Bożym i tak dalej. Ale dla wielu ludzi, którzy poznali Go lepiej podczas Jego trwającej trzy i pół roku publicznej działalności w Judei i Galilei, był On Nauczycielem. Nazywali Go Panem, Mistrzem lub Rabinem. Te słowa oznaczały właśnie Nauczyciela.

Wydaje się, że nauczanie było szczególnie odpowiednim sposobem pełnienia publicznej działalności przez Jezusa. Jego dzieło odkupienia w jakiś szczególny sposób wiąże się właśnie z dziełem nauczania. Taka Jego działalność została przepowiedziana przez Izajasza — proroka ewangelii.

Przeczytaj Iz 11,1-9. Co ten fragment *Księgi Izajasza* mówi o nauczycielskiej roli Jezusa?

Jedno z najbardziej zdumiewających proroctw mesjańskich *Pisma Świętego* jest zawarte w 11. rozdziale *Księgi Izajasza*. W Iz 11,1-3 prorok przedstawia mającego przyjść Mesjasza jako kogoś zajmującego się edukacją, kto przynosi wiedzę, radę, mądrość i zrozumienie. Cały ów fragment tekstu kończy się taką oto zdumiewającą obietnicą: „Ziemia będzie pełna poznania Pana jakby wód, które wypełniają morze” (Iz 11,9). Przepuszczalnie takie fragmenty *Pisma Świętego* skłoniły Ellen G. White do podkreślenia w jej książce na temat wychowania, iż dzieło edukacji i dzieło odkupienia stanowią jedno⁴⁶.

Przeczytaj J 3,1-3. Nikodem nazwał Jezusa Mistrzem/Rabinem, a ponadto stwierdził, że Jego nauczanie pochodzi od Boga, o czym świadczą znaki dokonywane przez Jezusa, czyli cuda i głębokie zrozumienie dotyczące sensu życia. Jezus zaakceptował, jeśli nie tytuł Mu przypisany, to pochodzenie Jego nauczania, odpowiadając Nikodemowi, że musi się on narodzić na nowo, aby ujrzeć Królestwo Boże (zrozumieć je i przyłączyć się do niego). To znaczy, że upoważnienie do nauczania innych, nawet w przypadku Jezusa, pochodzi od Boga.

Z pewnością nauczanie jest Bożym darem. Zostało zlecone przez Boga i podjęte przez Jezusa, a ci, którzy je przyjmują, uznają je jako mające boskie źródło.

Jaką rolę odgrywamy w spełnianiu się tego proroctwa o poznaniu Pana rozszerzającym się na cały świat?

⁴⁶ Zob. Ellen G. White, *Wychowanie*, Warszawa 1992, s. 21.

Przeczytaj 2 Tm 3,14-17. Czego te wersety uczą nas o roli *Pisma Świętego* w chrześcijańskiej edukacji?

Hebrajskie słowo *Tora*, którym nazywana jest pierwsza część *Biblii*, jest czasami tłumaczone jako *Prawo* po części dlatego, że w księgach tych spore fragmenty tekstu są przepisami prawnymi. Jednak *Tora* to raczej *nauka/nauczanie* czy *instrukcja*. Takie zrozumienie znacząco różni się od tego, co wielu postrzega jako *prawo* w *Biblii*, to jest reguły i przepisy, których musimy przestrzegać, by zachować Bożą przychylność. Otóż nie! Okazuje się, że prawo jest raczej pomocą pedagogiczną mającą wskazywać właściwy sposób życia, skuteczny i bezpieczny w więzi przymierza ustanowionej przez Boga między Nim a stworzonymi przez Niego istotami.

Druga część hebrajskiej *Biblii* (*Prorocy*) dotyczy tego, jak lud Boży przyswajał materiał edukacyjny i żył zgodnie z nim (pierwsi starotestamentowi prorocy, czyli księgi historyczne) oraz czego powinien się nauczyć z tego materiału edukacyjnego (ostatni starotestamentowi prorocy). Trzecia i ostatnia część hebrajskiego *Starego Testamentu* (*Pisma*) jest pełna przykładów skutecznych i mniej skutecznych nauczycieli, uczniów oraz ich doświadczeń edukacyjnych. Przykładami edukacyjnych sukcesów w księgach należących do tej części *Biblii* mogą być następujące osoby: Estera, Rut, Daniel i Hiob. Przykładami edukacyjnych porażek mogą być na przykład przyjaciele Hioba. Owszem, *Księga Psalmów* jest śpiewnikiem, ale nawet ona zawiera co najmniej trzy psalmy edukacyjne (zob. Ps 1,1-6; 37,1-40; 73,1-28).

Ewangelie obfitują w materiały mające zastosowanie edukacyjne, w tym zwłaszcza przypowieści Jezusa. Wiele listów Pawła zaczyna się wyraźnym przedstawieniem ewangelii, a kończy się materiałem edukacyjnym, czyli praktycznymi lekcjami codziennego życia przeznaczonymi dla chrześcijan. *Apokalipsa Jana* jest pełna materiału edukacyjnego. Na przykład całe objawienie dotyczące przyszłości Kościoła zostało zapisane w zwoju (księżdzie), który tylko Baranek Boży — Jezus, Największy Nauczyciel — mógł otworzyć (zob. Ap 5,1-5).

Niektórzy twierdzą, że nie cały materiał dydaktyczny w księgach Mojżesza ma zastosowanie w naszych czasach. To prawda. Na przykład prawo dotyczące królów w Pwt 17,14-20 zawiera bardzo konkretne przepisy związane z wyborem osoby mającej pełnić władzę królewską. Oczywiście dzisiaj nie mamy urzędu królewskiego w Kościele. Jak zdecydować o tym, co jest właściwym materiałem edukacyjnym na nasze czasy?

Słowa *szkoła*, *studiowanie* i *edukacja* są zrozumiałe w naszych czasach, ale nie występują powszechnie w *Biblii*. Znacznie częściej pojawiają się w niej słowa *mądrość/rozum* i *mądry/rozumny*. Na przykład w *Starym Testamencie* jest mowa o mądrych mężczyznach i kobietach (zob. 2 Sm 14,2; Prz 16,23).

Przeczytaj 1 Krl 4,29-34. Czego ten fragment 1. Księgi Królewskiej uczy o znaczeniu mądrości?

Król Salomon został wymieniony jako bardzo mądry człowiek, który wypowiadał się o zwierzętach i roślinach oraz ułożył przypowieści nasycone mądrością i będące narzędziem edukacji (zob. 1 Krl 4,29-34). *Księga Przysłów* i *Księga Koheleta* zawierają mnóstwo mądrych pouczeń dotyczących wielu spraw. Są one przypisywane Salomonowi i kilku innym starożytnym mędrcom (zob. Prz 1,1; 25,1; 30,1; 31,1).

Według *Biblii* mądrość jest czymś bardzo podobnym do naszej współczesnej edukacji. Jest to coś, czego można się nauczyć od rodziców i nauczycieli, zwłaszcza w młodości (zob. Koh 12,1), chociaż człowiek gromadzi mądrość przez całe życie. Po drugie mądrość jest z reguły praktyczna. Na przykład można się jej nauczyć od mrówek, które gromadzą pokarm latem, aby przetrwać zimę (zob. Prz 6,6-8).

Ale mądrość jest nie tylko praktyczna — ma także swego rodzaju stronę teoretyczną, gdyż zaczyna się od wiary w Boga i jest oparta na pewnych podstawowych zasadach (zob. Prz 1,7). Mądrość pomaga nam żyć odpowiedzialnie i dla dobra bliźnich, a ponadto pomaga nam unikać niepowodzenia. Wreszcie, podobnie jak współczesna edukacja, mądrość nie odpowiada na wszystkie pytania, jakie możemy zadać, ale pozwala nam zadowalać się tym, co wiemy, a także nadal szukać tego, czego jeszcze nie wiemy, oraz lepiej poznawać Boga i ufać Jego łasce. Według Jr 18,18 rola mądrego nauczyciela jest traktowana na równi z rolą kapłana i proroka. Wszystkie trzy role przynoszą mądrość od Boga dla Jego ludu w formie nauczania w zakresie prawa, rozsądnych rad i szczególnych boskich przesłań.

Jak możemy uczyć się mądrości i przekazywać ją następnemu pokoleniu? Dlaczego jest to ważne dla nas jako chrześcijan?

Jedną z najważniejszych zasad edukacji w *Piśmie Świętym* została podana, gdy Jezus, Największy Nauczyciel, przygotowywał się do opuszczenia swoich uczniów. Przebywali z Nim przez trzy i pół roku, czyli mniej więcej tyle, ile trwa zdobycie zawodowego średniego czy wyższego wykształcenia. Po ukończeniu takiej nauki absolwenci szkół są uważani za przygotowanych do podjęcia pracy.

Ale Jezus wiedział lepiej, więc zapewnił swoim wyznawcom ciągłe kształcenie pod kierunkiem Ducha Świętego. Ów Nauczyciel został nazwany Poczciwcem⁴⁷ (gr. Parakletos), który zostanie dany na stałe wyznawcom Jezusa (zob. J 14,16). Jest On nazwany Duchem Prawdy (zob. J 14,17). Choć Duch Święty nie jest wprost nazwany Nauczycielem, to jednak Jego dzieło z pewnością obejmuje edukację, zwłaszcza w tym, co odnosi się do poszukiwania i poznania prawdy.

Przeczytaj 1 Kor 2,1-16. Dlaczego te słowa Pawła są ważne w kontekście edukacji?

Paweł zaczyna od przypomnienia zborowi w Koryncie, że gdy po raz pierwszy przyszedł tam, nie mówił o niczym innym, jak tylko o Jezusie Chrystusie i Jego ukrzyżowaniu (zob. 1 Kor 2,2). Nie posługiwał się żadną wymyślną mądrością, a jedynie głosił ewangelię. Ale nie poprzestał na tym (zob. 1 Kor 2,6), gdyż wraz z osiągnięciem odpowiedniej dojrzałości przez tych chrześcijan apostoł zamierzał wrócić do nich i nauczyć ich mądrości — rzeczy ukrytych przez Boga od założenia świata (zob. 1 Kor 2,7) i najgłębszych spraw Bożych (zob. 1 Kor 2,10). Wszyscy chrześcijanie mogą te rzeczy studiować pod kierunkiem Ducha Świętego, który nawiązuje łączność z duchem uczącego się człowieka.

Jak głębokie będzie to studium i jak dużo wiedzy będzie udostępnione tym, którzy są prowadzeni przez Ducha Świętego? Rozważany rozdział *Listu do Rzymian* kończy się cytatem z Iz 40,13: „Kto kieruje Duchem Pana, a czyja rada pouczyła go?” Prorok Izajasz, przemawiając do zwykłych ludzi w swoich czasach, chciałby im uświadomić, iż nikt nie może tego czynić. Ale Paweł niejako koryguje to postrzeżenie, podsumowując swoją wypowiedź: „Ale my jesteśmy myśli Chrystusowej” (1 Kor 2,16), co oznacza, że napełnieni Duchem chrześcijanie mają dostęp nawet do umysłu Boga, a zatem do nieograniczonej wiedzy i takiego zrozumienia (zob. 1 Kor 2,10-13), których potrzebują, by poznać drogę sprawiedliwości.

⁴⁷ Poczciwiciel-Doradca (PAC), Wspomożyciel (BC), Rzecznik (BRP), Orędownik (BE), Opiekun (BD), obrońca (BP), Ktoś do Pomocy (WP) (*przyp. red.*).

DO DALSZEGO STUDIUM

Wielkie ewangelizacyjne zlecenie (zob. Mt 28,18-20) zapoczątkowało niezwykły ruch religijny na całym świecie. Nieliczni apostołowie, czyli misjonarze (te dwa słowa oznaczają to samo — *tych, którzy zostali wysłani*), udali się na cały świat i gromadzili uczniów, czynili ich uczniami Jezusa, prowadzili ich do wiary w Niego, chrzcili ich i nauczali wszystkiego, co Jezus przykazał. Ci nowo nawróceni na chrześcijaństwo — reprezentujący różne kultury na całym świecie i mówiący różnymi językami — wychodzili z wody ochrzczeni i wstępowali do chrześcijańskiej szkoły, rozpoczynając swoją edukację. Nie ma w tym nic dziwnego, wszak mieli jeszcze dużo rzeczy do nauczenia się.

Powodem, dla którego chrześcijanie wciąż się uczą, nie jest jedynie intelektualna ciekawość czy gorliwość w zdobywaniu wiedzy, ale raczej fakt, iż chrześcijańskie życie i chrześcijańska wiara odnoszą się do wszystkich elementów codzienności. Po prostu jest dużo spraw do poznania. Dlatego też listy nowotestamentowe zawierają zarówno zwiastowanie/głoszenie o Jezusie (nazywane nowotestamentowym greckim słowem *kerygma*), jak i nauczanie dotyczące wszystkich spraw, które chrześcijanie muszą poznać (określane nowotestamentowym greckim słowem *didache*). Dobry przykład zwiastowania/ głoszenia to 1 Kor 2,2, zaś nauczanie zaczyna się w 4. rozdziale *1. Listu do Koryntian* i ciągnie się aż do końca listu. Czego chrześcijanie muszą się nauczyć?

Chrześcijańska edukacja obejmuje zagadnienia takie jak: praca, odpoczynek, sprawy socjalne, kontakty społeczne, Kościół i nabożeństwo, finanse, dobroczynność, stosunek do władz, doradztwo, małżeństwo, rodzina i wychowanie dzieci, odżywianie i przygotowanie żywności, odzież, a nawet starzenie się i przygotowanie na zakończenie życia — zarówno własnego, jak i życia w tym świecie. Być chrześcijaninem, znaczy uczyć się o tych sprawach i jeszcze innych. Ich zrozumienie nie pojawia się automatycznie, ale trzeba się tego wszystkiego nauczyć.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jak ważne jest dzieło nauczania w misji Kościoła?
2. Co miała na myśli Ellen G. White, pisząc: „Niebo jest szkołą”⁴⁸?
3. Przeczytaj jeszcze raz 1 Kor 2,1-16. Zwróć uwagę na to, co Paweł mówi o tym, co Bóg objawia nam przez natchnienie. Pomyśl o jego stwierdzeniu, że władza oraz mądrość świata na nic się nie zda w tej kwestii. Skoro Paweł mógł napisać coś takiego w swoich czasach, to na co zda się „mądrość” naszych czasów?

⁴⁸ Ellen G. White, *Wychowanie*, Warszawa 1992, s. 211.

DARY 13. SOBOTY — PROJEKT KRAJOWY

4. kwartał • Zbiórka darów 21 listopada • Projekt Diecezji Wschodniej

Budowa domu modlitwy w Puławach

Zbór w Puławach, liczący niespełna czterdzieści osób, stanowi społeczność zaangażowaną w prowadzenie programów prozdrowotnych w domu modlitwy, jak i na terenie miasta. Istotnym elementem tej misji jest działalność realizowana poprzez filię Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej przy zborze. Ponad rok temu zbór uruchomił swoje radio internetowe nadające przez całą dobę programy siedem dni w tygodniu. Nasi wyznawcy z Puław planują nagrywać krótkie filmy będące znakomitym materiałem ewangelizacyjnym. To jedynie kilka inicjatyw z wielu podejmowanych.

Niestety budynek kościelny w Puławach jest w bardzo złym stanie technicznym. Naszym marzeniem jest wybudowanie nowego i funkcjonalnego domu modlitwy pozwalającego na kontynuowanie służby w powyższym wymiarze i podejmowanie nowych wyzwań.

W chwili obecnej zbieramy potrzebne informacje, gromadzimy dokumentację oraz środki finansowe. Na razie nie są one wystarczające. Chociaż kilka lat temu zbieraliśmy już dary na ten cel, to dzisiaj ponownie kładziemy wam na sercu zbór w Puławach i jego potrzeby.

Złożone dary pomogą nam w realizacji przyjętych założeń, a przed zbozem otworzą nowe możliwości. Bardzo prosimy o wsparcie tej inicjatywy, a wszystkim ofiarodawcom z serca dziękujemy.

Jak złożyć dary?

1. Zebrane dary podczas pierwszej części nabożeństwa sobotniego zostaną przez skarbnika zboru podzielone po połowie na projekt ogólnoswiatowy i krajowy.
2. Dar na projekt Puławy można złożyć w kopercie, wskazując ten właśnie cel. Dar zostanie w całości przekazany na ten projekt.
3. Dar na projekt Puławy można również przekazać bezpośrednio na konto Diecezji Wschodniej: **42 1020 1156 0000 7402 0059 4259**, z dopiskiem: **Projekt Puławy**.